

e/434

**U.T. Administration of Daman & Diu
Office of the Collector,
Collectorate, Diu.**

No. 65-02-LAQ/2018-19/2382

Date :- 21/12/2018

Sub :- Proposal for Acquisition of land for widening and construction of road joining Nagoa Beach road to Khodidhar beach & Gomtimata Beach upon main road at Nagoa in Diu District.

R E P O R T

Under Section 8 of the Right to Fair Compensation and Transparency in Land Acquisition, Rehabilitation and Resettlement Act, 2013.

This is about a proposal received from Public Work Department, Diu for Acquisition of land admeasuring 2500 sq.mts. at Nagoa, Khodidhar & Gomtimata beach for the purpose of widening and construction of road joining Nagoa Beach road to Khodidhar beach & Gomtimata Beach upon main road at Nagoa in Diu District.

The Administration of Daman & Diu issued an order vide Order No. 65-02-LAQ/2018-19/233 dated 25/04/2018 to constitute Social Impact Assessment Team to conduct the process as per rule 7 and submit final Social Impact Assessment report with Social Impact Management Plan in Form II.

The report of Social Impact Assessment Team is as under:

1. Social Economic Impact of the project.

<u>Positive Impact</u>	<u>Negative Impact</u>	<u>Remarks</u>
1. Improved connectivity to Nagoa and nearby areas 2. Boosted tourism development 3. More tourist influx 4. Improvement in standard of living 5. Improvement of drinking water and sanitation facility in the area 6. Strategic importance	1. Negative impact on livelihood of the people 2. Difficulties in finding land elsewhere as Diu being a small area	After careful examination of various parameters of cost and benefit (positive & negative), it is found that the proposed development of Nagoa Road in Nagoa village, Diu District would benefit the local community at large and provide a solution of traffic jam in Nagoa area at the time of full tourist season

The SIA team concluded that the process of land acquisition has both positive as well as adverse impacts. But the positive impacts of this project outweigh the negative ones. Keeping overall scenario in view, it is found that the proposed widening and construction of road joining Nagoa Beach road to Khodidhar beach & Gomtimata Beach upon main road at Nagoa in Diu District would benefit local community and society at large.

Vide Notification No. 65-02-LAQ/2018-19/2194 dated 23/11/2018 was issued for constitution of Independent Multi-Disciplinary Expert Group under Section (1) of Section 7 of the Act for Appraisal of Social Impact Assessment report.

The appraisal report has been submitted by the Expert Committee on review of the SIA and SIMP report for Land Acquisition for widening and construction of road joining Nagoa Beach road to Khodidhar beach & Gomtimata Beach upon main road at Nagoa in Diu District vide Appraisal Report dated 21/12/2018.

The estimated number of families whose private lands are being affected are 21.

Recommendations and Observations of the Committee as under:

1. People are willing to give their land for the project work provided that they are adequately compensated for their loss. In fact, it is a peculiar situation when people are eager even to give the remaining land and the project authorities are reluctant and committed to keeping their requirements to a bare minimum.
2. It will boost tourism development and more tourists will translate to better economic opportunities for the local communities.
3. The quantum of private land proposed for acquisition is bare minimum and cannot be avoided as the same will be utilized for seasonal agriculture activity only no other activity are being carried out during all season. With respect to the commercial activities of the rest of the land to be acquired, it is noted that the acquisition is not critical for the said commercial activities, and hence the acquisition will not have major impact on the same.
4. No affected family shall be displaced. The resettlement and rehabilitation may not pose a major problem on land acquisition.
5. R&R and SIM plan incorporates all the required mitigation and ameliorative measures and adequately addresses the concerns of the PAFs raised during the public consultations. It is expected that the suggested mitigation and R&R plans will directly benefit the communities and help in providing improved connectivity and livelihood opportunities that are sustainable for future generations.

Choro

6. The project provides solution for the traffic congestion during the peak season of tourist arrival at Nagoa Beach.

The list of the lands to be acquired for widening and construction of road joining Nagoa Beach road to Khodidhar beach & Gomtimata Beach upon main road at Nagoa in Diu District.

Sr. No.	Survey Nos.	Name of Owners	Total Area (in Sq.Mt.)	Area to be acquired (in Sq.Mt.)
1.	88/4	Castrubai Haridas	950.00	98.00
2.	154/47	Sonabai Soma Bariya	19451.00	36.00
3.	161/75	Laka Hira Bamanía, Kanji Lakhman Bamanía	625.00	13.00
4.	161/78	Smt. Jivibai Bhagwan Solanki	225.00	44.00
5.	161/79	Hira Jiwa Bamanía	250.00	11.00
6.	161/86	Mohan Lacmane	250.00	17.00
7.	161/87	Rama Nathu, Hira Nathu, Babu Nathu, Lakhman Nathu, Samgi Natu, Valu Soma, Jasvin Soma, Tulshidash Soma, Kanta Shivji, Jaydeep Shivji, Rutik Shivji, Trupesh Shivji	250.00	12.00
8.	161/88	Prakash Bhika Bamanía, Shailesh Bhika Bamanía	100.00	8.00
9.	161/101	Ratan Ukarda, Lakhman Bawa	325.00	33.00
10.	161/102	Bhagwan Nathu Bamanía	300.00	13.00
11.	161/103	Rama Nathu Bamanía	275.00	28.00
12.	161/111	Kanji Lakhman Bamanía	275.00	05.00
13.	160/72	Punja Nathu Solanki	250.00	31.00
14.	160/75	Nathu Bhagwan Bamanía	425.00	254.00
15.	160/74	Prakash Bhika Bamanía, Shaliesh Bhika Bamanía	300.00	132.00
16.	160/73	Ramji Bhagwan Bamanía	425.00	187.00
17.	160/68	Jivibai Jiwa Bamanía, Rama Jiwa Bamanía, Devji Jiwa Bamanía	1800.00	1226.00
18.	160/56	Rama Jiwa Bamanía, Vira Bura Bamanía	475.00	121.00
19.	160/46	Bawa Bhoja Bamanía	275.00	13.00
20.	160/47	Vira Bhika Bamanía	625.00	141.00
21.	160/48	Karsan Bhagwan Bamanía	400.00	77.00
Total Land				2500 Sq. Mtrs.

Private land - 2500.00 Sq.Mtrs.

Total land - 2500.00 Sq.Mtrs.

It is proposed that 21 private lands will be acquired.

The land proposed for the project of widening and construction of road joining Nagoa Beach road to Khodidhar beach & Gomtimata Beach upon main road at Nagoa in Diu District is required for smooth movement of all types of vehicles, beautification of existing road, to provide and strengthen basic

of 4/20

amenities like water pipeline, gas line, electric line, gutter, side shoulders and storm drainage system. Development of the region as the major tourist spot in West Coast of India specially to attract tourists from India as well as Foreigners as Diu has beautiful Beaches, Forts and Churches made with Portuguese art and culture. It will boost Tourism Sector and due to this more livelihood options may be created and this will become more beneficial to manage traffic and boost economy and income sources of the U.T.

In view of the above, I am of opinion that the overall benefit far outweigh the negative impact of the said land acquisition and further the Social Impact Management Plan shall take care of the negative impacts sufficiently. Therefore, the said proposal may be approved the Government.

21/12/18
(**Hemant Kumar**)
Collector, Diu.

To,

1. The Chief Officer, DMC, Diu.
2. The Chief Executive Officer, District Panchayat, Diu.
- ✓ 3. The DIO, NIC, Diu with request to upload on official website.
4. The Mamlatdar, Diu.
5. The Block Development Officer, Diu.

નાગવા બીચ ખાતે રોડ પ્રોજેક્ટના
 સામાજિક પ્રભાવનું મૂલ્યાંકન અહેવાલ
 ના મૂલ્યાંકન માટે દીવ જીલ્લાના
 નાગવા ગામ ખાતે ખોડિધાર બીચના
 મૂલ્યાંકન માટેના નિષ્ણાત જૂથનો
 વૈધાનિક અહેવાલ.

સબમિટ

યુ.ટી.નું વહીવટતંત્ર દમણ અને દીવ

1. પુષ્ટ ભૂમિ

નાગવા ગામમાં નાગવા બીચથી ખોડીધાર અને ગોમતીમાતા બીચમાં જોડાયેલા રસ્તાના વિસ્તરણ અને નિર્માણ, નાગવા ગામમાં નાગવા મુખ્ય માર્ગ સુધી લોક નિર્માણ વિભાગ દ્વારા પ્રસ્તાવિત છે. આખો રસ્તો અરબી સમુદ્રના ઉત્તર દિશામાં સમુદ્રની બાજુમાં સ્થિત છે. આ માર્ગને નાગવા વણાંકબારા ગામ સુધીના મુખ્ય માર્ગ સાથે જોડવામાં આવશે જેથી આ વિસ્તારમાં ટ્રાફિક ભીડ ઘટાડી શકાય.

પ્રસ્તાવિત જમીનના સંપાદનની પ્રક્રિયામાં, પ્રક્રિયા અને માર્ગદર્શિકા મુજબ નિર્દિષ્ટ કરવામાં આવશે:

- જમીન સંપાદન, પુનર્વસન અને પુનઃ સ્થાપન અધિનિયમ 2013 (આર.એફ.સી.ટી.એલ.એ.આર.આર એક્ટ 2013) માં ફેર વળતર અને પારદર્શિતાનો અધિકાર.

RFCTLARR એક્ટ 2013 ની કલમ 4 મુજબ, એક્ટના સેક્શન 11 હેઠળ જમીન સંપાદન શરૂ કરતા પહેલાં સામાજિક પ્રભાવનું મુલ્યાંકન અભ્યાસ (એસ.આઈ.એ) હાથ ધરવું આવશ્યક છે. તદનુસાર સંબંધિત પંચાયત સાથે પરામર્શ પ્રક્રિયા, સામાજિક અસરની ખાતરી કરવા માટે ગામ અને અસરગ્રસ્ત વસ્તી હાથ ધરવામાં આવી હતી, સૂચિત જમીન સંપાદન અસરગ્રસ્ત ગામ પર હશે.

સામાજિક પ્રભાવ મુલ્યાંકન ટીમ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલી એસ.આઈ.એ અહેવાલ આ અંગે વિગતવાર માહિતી પૂરી પાડે છે:

- જમીન ગુમાવનારાઓની ગણતરી
- અસરગ્રસ્ત ગામ અને પંચાયતની સામાજિક-આર્થિક રૂપરેખા
- વિસ્થાપિત થવા માટે પરિવારોની સંખ્યા
- બિલ્ટ-અપ માળખાની અસર અને તેની ઉપયોગની પ્રકૃતિની સંખ્યા
- હિસ્સેદારોની સૂચિ
- નબળા જૂથોની સૂચિ
- જમીન સંપાદન અને પ્રોજેક્ટ અમલીકરણની હકારાત્મક અને નકારાત્મક સામાજિક અસરની તીવ્રતા અને તીવ્રતા પર આકારણી
- સામાજિક અસર વ્યવસ્થાપન યોજના (SIMP)

2. નિષ્ણાત જૂથનું બંધારણ

પરિચય:

યુ.ટી.પ્રશાસન દ્વારા અને દીવના માનનીય પ્રશાસક દ્વારા એસ.આઈ.એ ટીમ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલ સામાજિક પ્રભાવ મૂલ્યાંકન અહેવાલ મૂલ્યાંકન માટે જાહેરનામું નંબર 65-01-LAQ- / 2018-19 / 2194 તારીખ 23/11/2018 (અનુસૂચિ -1) દ્વારા એક સ્વતંત્ર મલ્ટિ-શિષ્યવૃત્તિ નિષ્ણાત જૂથની રચના કરવામાં આવી છે. યુ / એસ 7 (1) નાગવા બીચથી ખોડીધાર અને ગોમતીમાતા બીચમાં જોડાયેલા રસ્તાના વિસ્તરણ અને નિર્માણ, નાગવા ગામમાં નાગવા મુખ્ય માર્ગ સુધી હેતુ માટે જમીન સંપાદન, પુનર્વસન અને પુનર્વસન (આરએફસીટીએલએઆરઆર) એક્ટ 2013 માં ફેર વળતરનો અધિકાર અને પારદર્શિતાનો અધિકાર.

નિષ્ણાત જૂથમાં નીચેના અધિકારીઓ / બિન અધિકારીઓ શામેલ છે.

1. ડૉ. દિપા એલ જોશી અધ્યક્ષ
2. ડૉ. નિતીક્ષા જે. ગોડિયા (પુનર્વસન નિષ્ણાત)
3. શ્રીમતી. ભાગ્યવંતી સી. સોલંકી (મ્યુનિસિપલ કાઉન્સિલના ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિ)
4. શ્રી શશીકાંત એમ. સોલંકી (પંચાયતના ચૂંટાયેલા પ્રતિનિધિ)
5. શ્રી અંજની કુમાર નીરાજ (બિન સત્તાવાર સામાજિક વૈજ્ઞાનિક)
6. શ્રી નરેશ પી. મહિડા (બિન સત્તાવાર સામાજિક વૈજ્ઞાનિક)
7. ઈ.આર. નીતિન એન. ગજવાની (ટેકનિકલ નિષ્ણાત)

1. નિષ્ણાત જૂથના આદેશ:

સામાજિક પ્રભાવનું મૂલ્યાંકન અભ્યાસ માંથી પસાર થયા પછી જમીન સંપાદન, પુનર્વસન અને પુન: સ્થાપન કાયદો, 2013 માં ફેર વળતર અને પારદર્શિતાના અધિકારની કલમ 7 ની પેટા કલમ (1) અંતર્ગત નિષ્ણાત જૂથના બંધારણનું મૂલ્યાંકન કરવું જોઈએ:

- શું પ્રોજેક્ટ કોઈ જાહેર હેતુ પૂરો પાડે
- શું સંભવિત ફાયદા સામાજિક ખર્ચ અને પ્રતિકૂળ સામાજિક અસર કરતા વધારે છે.
- હસ્તગત કરવા માટે સૂચિત જમીનની હદ એ પ્રોજેક્ટની આવશ્યકતા માટે સંપૂર્ણ લઘુત્તમ હદ છે.
- શું અસરકારક પુનર્વસન યોજના સાથે ઉપલબ્ધ અન્ય ઓછા વિસ્થાપન વિકલ્પો છે.

3. મૂલ્યાંકન માટે પરિમાણો અપનાવ્યા

પરિચય

યોગ્ય ચર્ચા પછી નિષ્ણાત જૂથએ એસ.આઈ.એ ના અહેવાલનું મૂલ્યાંકન કરવા માટે નીચેના પરિમાણોને ધ્યાનમાં લીધા:

એ) સામાજિક અસર મૂલ્યાંકન અભ્યાસ (એસ.આઈ.એ) માટે અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયાની યોગ્યતા અને પૂર્ણતા

બી) એસ.આઈ.એ પ્રક્રિયામાં વિવિધ હિસ્સેદારોની ભાગીદારીની વિસ્તૃત પારદર્શિતા અને ગુણવત્તા

સી) સામાજિક પ્રોફાઇલ અને સામાજિક સૂચકો

ડી) નબળા જૂથોની ઓળખ

ઈ) સામાજિક અસર વ્યવસ્થાપન યોજના (એસ.આઈ.એમ.પી) ની અસરકારકતા

એફ) જાહેર ચિંતાઓની જાહેર માન્યતા અને નિવારણ

જી) જાહેર રસ સેવા આપી હતી

એચ) સામાજિક ખર્ચ સામે પ્રતિકૂળ સામાજિક અસરો

i) પુનર્વસન અને પુનઃ સ્થાપન અને રાહત પાસાઓ

3.1 એસ.આઈ.એ અભ્યાસ માટે અપનાવવામાં આવેલી પ્રક્રિયાની યોગ્યતા અને પૂર્ણતા:

જમીન સંપાદન, પુનર્વસન અને પુનઃ સ્થાપન અધિનિયમ, 2013 (આર.એફ.સી.સી.એલ.આર.આર એક્ટ, 2013), અધ્યાય II વિભાગ 4 (1) માં ફેર વળતર અને પારદર્શિતાના અધિકારમાં સામાજિક અસર મૂલ્યાંકન અભ્યાસ આવશ્યક ઘટક છે. સોશિયલ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ (એસ.આઈ.એ) અભ્યાસમાં ડેટા પ્રમાણીકરણના સંદર્ભમાં નોંધપાત્ર પૂર્ણતાની આવશ્યકતા છે, જે અત્યંત સંપૂર્ણ, સાવચેતીપૂર્ણ અને ઊંડા મૂલ્યાંકનની ગુણવત્તા, સંતુલિત અને વ્યાપક દૃષ્ટિકોણોની રજૂઆત છે, જેથી તકનીકી દસ્તાવેજ તરીકે કાર્ય કરવા માટે કે જેના વિશે નિર્ણયો સૂચિત પ્રોજેક્ટનો વિકાસ કરી શકાય.

એસ.આઈ.એ ના અહેવાલ અનુસાર, અભ્યાસ ટીમએ ડેટા એકત્ર કર્યા અને સત્તાવાર રેકોર્ડ્સમાંથી માહિતીની આવશ્યકતા હતી; સહભાગી ગ્રામીણ મૂલ્યાંકન (પી.આર.એ), સ્થાનિક અસરગ્રસ્ત પરિવારો અને સીધી અસરગ્રસ્ત પરિવારો (જે પરિવારો તેમની જમીન ગુમાવી શકે છે) અને અપ્રત્યક્ષ રીતે અસરગ્રસ્ત પરિવારો (સૂચિત જમીન સંપાદન નજીક રહેતા લોકો) વચ્ચે હાથ ધરવામાં આવેલા સેમ્પલ મોજણી દ્વારા હાથ ધરેલા પરામર્શ. આ ઉપરાંત, તેઓએ જમીન સંપાદનની જમીનની વાસ્તવિકતાના મૂલ્યાંકન માટે અને જાહેર સંપર્ક અને જાહેર અભિપ્રાયના આધારે એસ.આઈ.એ અહેવાલ તૈયાર કરવા માટે ક્ષેત્રની મુલાકાત લીધી હતી.

અભ્યાસ હાથ ધરવા માટેની પદ્ધતિ અને અભિગમની સમીક્ષા કર્યા પછી નિષ્ણાંત જૂથ દ્વારા માનવામાં આવે છે કે સ્વીકારવામાં આવેલી પ્રક્રિયા પૂર્ણ થઈ હતી અને એક્ટમાં સૂચિત માર્ગદર્શિકા સાથે સુસંગત હતી.

3.2 અસરગ્રસ્ત પંચાયત ની સામાજિક આર્થિક પ્રોફાઇલ:

પ્રસ્તાવિત પ્રોજેક્ટ દીવ જિલ્લાના ઝોલાવાડી પંચાયતમાં નાગવા ગામમાં આવેલ છે. નાગવા બીચ રોડથી ખોડિધાર બીચ સુધીના રસ્તાના વિસ્તરણ અને ખોડિધાર બીચ પર રોડને જોડવા કરવા માટે માર્ગનું નિર્માણ, દીવ જિલ્લા ના નાગવા ગામના મુખ્ય માર્ગ નું જોડાણ ગોમતીમાતા બીચ સાથે કરવામાં આવ્યું છે. જાહેર હેતુ માટે 2500.00 ચોરસ મીટર જમીન હસ્તગત કરવાની દરખાસ્ત છે.

• આ પ્રોજેક્ટ માટે કુલ જમીન 2500.00 ચોરસ મીટર છે. સૂચિત રોડ પ્રોજેક્ટ માટે; 21 જમીનના માલિકો, દીવ જિલ્લાના નાગવા ગામ પાસેથી ખાનગી જમીન હસ્તગત કરવાની દરખાસ્ત છે.

□ આ સર્વે સૂચવે છે કે આખો પ્રદેશ ખેતીની અર્થવ્યવસ્થા છે કારણ કે ખેડૂતો પેટ્ટીઓથી ઘણા નો મુખ્ય આધાર છે. કેટલીક હોટલ તાજેતરના ભૂતકાળમાં આવેલ છે, જો કે, આ વિસ્તારમાં મોટાભાગના પરિવારોનો મુખ્ય આધાર હજી પણ કૃષિ છે.

□ દીવ જિલ્લા માટે નાગવા બીચ સૌથી મહત્વપૂર્ણ પ્રવાસન સ્થળ છે.

□ મોટા ભાગના ઘરો એન.આર.આઈ છે અને હાલમાં તે ભારતની બહાર રહે છે. જો કે, આમાંના મોટાભાગના જમીનના અસરગ્રસ્ત લોકો માટે આ આજીવિકાનો મુખ્ય સ્ત્રોત નથી.

• ખાનગી કૃષિ જમીન સંપાદન નાગવા ગામના 21 પરિવાર ને અસર કરશે.

□ જમીન સંપાદનમાં કુલ 21 જમીન પર અસરગ્રસ્ત છે, જે 2500 ચો.મી. જેટલી જમીન પર છે, જેમાંથી 02 જમીન વ્યાપારી જમીન છે જે સંપૂર્ણ રીતે 134 ચોરસ મીટર વિસ્તારમાં એડમીસ્યુરિંગ છે. અને અન્ય 19 જમીન એ કૃષિ જમીન છે જેના પર ચોમાસાની મોસમમાં પાક લેવામાં આવે છે, જે કુલ 2366 ચો.મી. વિસ્તારને સંપૂર્ણપણે એડમીસ્યુરિંગ કરે છે.

- જમીન સંપાદન પ્રક્રિયા દરમિયાન કોઈ વિસ્થાપન થતું નહીં.

તે આગ્રહણીય છે કે પ્રતિકૂળ સામાજિક આર્થિક અસરોને ચોક્કસ આર વિકસિત કરીને સરભર કરવી જોઈએ.

3.3 નબળા જૂથો:

- નાગવા ગામ ના સામાજિક આર્થિક સૂચક કે જેનાથી જમીન હસ્તગત કરવી. અસરગ્રસ્ત ગામની કુલ વસ્તી, જે નાગવામાં 1370 હતી, જેમાં 48% પુરુષ અને 52% સ્ત્રીઓનો સમાવેશ થાય છે. નાગવા ગામમાં કુલ સાક્ષરતા દર 74%. અનુસૂચિત જાતિની વસ્તી કુલ વસ્તીના% માં નથી.

એક્સપર્ટ ગ્રૂપે નોંધ્યું છે કે જો પ્રોજેક્ટ અમલમાં આવે તો કોઈ એક પણ પરિવારના સભ્યો વિસ્થાપિત થઈ જતા નથી.

3.4 એસ.આઈ.એ પ્રક્રિયામાં વિવિધ હિસ્સેદારોની ભાગીદારીની વિસ્તૃત, પારદર્શિતા અને ગુણવત્તા

સામાજિક અસરોની તૈયારી અને મૂલ્યાંકન માટે સહભાગી ગ્રામીણ મૂલ્યાંકન (પી.એ.આર.એ) કસરત, જાહેર પરામર્શ અને ફોકસ કરેલ ગ્રુપ ચર્ચાઓ દ્વારા લોકો સહભાગી થવાની ખાતરી કરવામાં આવી હતી. એસ.આઈ.એ ટીમ અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોમાં વિસ્તૃત જાહેર પરામર્શ હાથ ધરી હતી. તેઓ પ્રોજેક્ટની સંભવિત નકારાત્મક અસર અને ભાવિ લાભોથી પરિચિત છે. આ પ્રોજેક્ટ કરવામાં આવ્યો હતો જેથી પ્રોજેક્ટની અસરને સ્પષ્ટ રીતે સમજી શકાય. જાહેર સુનાવણી દરમિયાન અને તેમના રજૂઆતો દ્વારા વ્યક્ત કરાયેલા મુદ્દાઓની ઉદ્ભવ અને ચિંતા, સામાજિક અસરો અને પુનર્વસનના તમામ પાસાંઓને આવરે છે.

વ્યક્ત કરેલ નિષ્ણાત જૂથ એસ.આઈ.એ અભ્યાસની પ્રક્રિયા દ્વારા સંતુષ્ટ થયા હતા.

3.5 સામાજિક પ્રભાવ વ્યવસ્થાપન યોજના (SIMP)

જમીન સંપાદનની નકારાત્મક અસરને સંબોધવા માટે સામાજિક પ્રભાવ વ્યવસ્થાપન યોજના (SIMPI) આવશ્યક છે. SIMP માં પ્રતિકૂળ સામાજિક પ્રભાવને દૂર કરવા માટે, તેમને સ્વીકૃત સ્તરોને ઓફસેટ કરવા માટે પ્રોજેક્ટના નિર્માણ, બાંધકામ અને કાર્યકારી તબક્કા દરમિયાન સંસ્થાકીય પગલાંનો એક સમૂહ સમાવિષ્ટ છે. SIMP નો મુખ્ય ઉદ્દેશ એ છે કે વિવિધ પ્રતિકૂળ અસરો ઓછી થઈ જાય અને હકારાત્મક અસર વધારી શકાય.

આખરે, તે તારણ કાઢ્યું છે કે જમીન સંપાદનની પ્રક્રિયામાં બંને હકારાત્મક તેમજ પ્રતિકૂળ અસરો છે. પરંતુ આ પ્રોજેક્ટની હકારાત્મક અસર નકારાત્મક કરતા વધારે છે. એકંદર દૃષ્ટિકોણને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું જાણવા મળ્યું છે કે નાગવાથી ખોદિધર સુધીનો પ્રસ્તાવિત રોડ વિસ્તરણ અને બાંધકામ.

SIMP ના ભાગરૂપે સૂચવવામાં આવેલી પહેલ અંગે વિચારણા કર્યા બાદ નિષ્ણાત જૂથએ નિરીક્ષણ કર્યું હતું કે સૂચવેલ SIMP યોજનાએ એસ.આઈ.એ અભ્યાસના ભાગ રૂપે ઓળખાયેલી અસરોના તમામ પાસાંને આવરી લીધા છે.

એવું નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું કે એસ.આઈ.એ ના અભ્યાસના ભાગરૂપે પૂર્વ જમીન સંપાદનની વસ્તી ગણતરી અને સમુદાયની ધારણાઓ અને અપેક્ષાઓને કબજે કરવા માટે કેન્દ્રિત ચર્ચાઓ (એફ.જી.ડી) અને સહભાગી ગ્રામીણ મૂલ્યાંકન (પી.એ.આર.એ) ઉપરાંત જાહેર પરામર્શ કરવામાં આવ્યા હતા.

પ્રોજેક્ટમાંથી અસર અને અપેક્ષા પર સમુદાયની ધારણાને કબજે કરવા માટે દીવ જિલ્લાના અસરગ્રસ્ત વિસ્તારમાં હાથ ધરવામાં આવેલી જાહેર સુનાવણીની સંખ્યા અને પ્રસાર સાથે નિષ્ણાત જૂથ સંતુષ્ટ થયો હતો. આવી ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓ દરમિયાન ઉદ્ભવતા કેટલાક સામાન્ય મુદ્દાઓ આ મુજબ છે:

ખેડૂત રાજીનામાથી જમીનના કાંઠાની બાજુમાં જમીન આપવા માટે સંમત થયા છે.

- > ખેડૂતએ પણ વિનંતી કરી કે સમગ્ર દીવ જિલ્લામાં ખેતીની જમીન ઉપલબ્ધ છે.
- > તેઓએ જમીનના બદલામાં જમીન માટે દીવ વહીવટીતંત્રને વિનંતી કરી.

નિષ્ણાત જૂથ જ્યારે એસ.આઈ.એ ના અહેવાલના ભાગરૂપે કરવામાં આવેલી વિવિધ ભલામણો સાથે સંમત છે ત્યારે 2013 એક્ટના ભાગ રૂપે વળતર પેકેજ સૂચવે છે.

કારણ કે જમીન એ એક મહત્વપૂર્ણ ભૌતિક સંપત્તિ છે અને કૃષિ એ પ્રોજેક્ટ ક્ષેત્રે આજીવિકાનો મુખ્ય સ્ત્રોત છે, તેથી, ખાનગી કૃષિ ગુમાવવા માટેના વળતરની કિંમત અને અસર ગ્રસ્ત પરિવાર ની આજીવિકાના નુકસાનને હાલના પ્રોજેક્ટ માટે અસ્તિત્વમાં રહેલા કાયદા મુજબ ચૂકવવા જોઈએ.

નિષ્ણાત જૂથની બેઠક 17 ડિસેમ્બર, 2018 ના રોજ યોજાઈ હતી, અને તેણે નોંધ્યું હતું કે સૈદ્ધાંતિક રીતે જમીન સંપાદનને ઓછામાં ઓછું રાખવું આવશ્યક છે અને વધારાની જમીન મેળવવા માટેની ભલામણ ટાળી શકાય છે; જો કે, વાસ્તવિક માપન અને જમીન પરિવર્તન પ્રક્રિયાના તબક્કે જો એવું નિરીક્ષણ કરવામાં આવે છે કે હસ્તગત કરેલી જમીન સાથે જોડાયેલા ફક્ત નાના પેચો અને ફેમ્બેન્ટ્સ લેન્ડહોલ્ડિંગ બાકી છે અને તે પી.એફ દ્વારા ઉત્પાદકીય ઉપયોગમાં મૂકી શકાતા નથી, તો જરૂરી સંસ્થા સક્ષમ અધિકારી પાસેથી આવશ્યક પરવાનગી મેળવીને તે મેળવી શકે છે.

૩.૬ જાહેર હેતુ સેવા

જમીન સંપાદન, પુનર્વસન અને પુનઃ સ્થાપન એક્ટ, ૨૦૧૩ (આર.ટી.એફ.સી.ટી.એલ.એ.આર.આર એક્ટ, ૨૦૧૩) માં ફેર વળતર અને પારદર્શિતાનો અધિકાર જાહેર હેતુ તરીકે આઠ પ્રકારના જમીન સંપાદનને વ્યાખ્યાયિત કરે છે, જેમાંથી એક છે "રેલવે, હાઈવે, બંદર અને પાવર માટે જમીન સંપાદન. સરકાર દ્વારા અથવા સરકારી નિયંત્રિત કોર્પોરેશનો દ્વારા ઉપયોગ માટે સિંચાઈ હેતુઓ "

પ્રસ્તાવિત રોડ પ્રોજેક્ટ વધુ સારી રીતે કનેક્ટિવિટી અને સ્થાનિક રોજગારી માટે વધુ રોજગાર પેદા કરે છે અને પર્યાવરણ પર ન્યૂનતમ અસર થાય છે.

આમ નિષ્ણાત જૂથ દ્રષ્ટિકોણથી વિચારે છે કે સૂચિત પ્રોજેક્ટ વિશાળ જાહેર સેવા હેતુ છે.

૩.૭ સંભવિત લાભો વિ-એક વી.આઈ.એસ સોશિયલ ખર્ચ અને એડવર્ટાઈઝિંગ સોશિયલ ઈમ્પેક્ટસ.

સૂચિત રોડ પ્રોજેક્ટ સ્થાનિક લોકો અને પ્રવાસીઓને સારી કનેક્ટિવિટી પ્રદાન કરશે અને અસરગ્રસ્ત વસ્તીને આવકનો સતત સ્ત્રોત બનાવશે.

નાણાકીય વળતરની ઉપલબ્ધતામાં જીવનશૈલીને સંપૂર્ણપણે રૂપાંતરિત કરવાની સંભવિતતા છે. નવી સીધી અને આડકતરી નોકરીની તકો અને આજીવિકા વિકલ્પોની રચના, અસરગ્રસ્ત પરિવારોના જીવન પર સલામતી અને આજીવિકા સુરક્ષા આપીને સકારાત્મક અસર કરશે.

- I. નાગવામાં પ્રસ્તાવિત માર્ગ એ વિસ્તારની એકંદર જોડાણ વધારશે.
- II. જમીન સંપાદન કોઈ પણ પરિવારને સ્થગિત કરી રહ્યું નથી અને તેના કારણે કોઈ એકપણ વ્યક્તિ તેની આજીવિકા ગુમાવતો નથી.
- III. તે લોકોને અને માલસામાનના પરિવહનમાં મદદ કરશે તેમજ પ્રવાસન ક્ષેત્રને પ્રોત્સાહન આપશે.
- IV. તે વ્યૂહાત્મક દ્રષ્ટિકોણથી એક મહત્વપૂર્ણ વિકાસ છે કારણ કે તે સમુદ્ર કિનારે ગેટ્રોલિંગમાં સુધારો કરશે, જે હાલમાં શક્ય નથી. તે યાદ કરાવે છે કે ૨૬/૧૧ ના હુમલા માટે વપરાતી હોડી દીવ જિલ્લામાં નોંધાયેલી હતી. તેથી, વ્યૂહાત્મક મૂલ્ય અતિશય છે.
- V. તે ભવિષ્યમાં આર્થિક વિકાસ સાથે વધુ આજીવિકા વિકલ્પ પ્રદાન કરશે.
- VI. તે ત્રણ કુટુંબોને પાણી અને સ્વચ્છતા સુવિધા પ્રદાન કરશે જે ખુલ્લા કૂવાના પાણી પર નિર્ભર છે.

નિષ્ણાત જૂથે નિષ્કર્ષ આપ્યો છે કે ૨૦૧૩ એક્ટના ભાગ રૂપે સિમપ અમલીકરણ અને જમીન વળતરની અંદાજિત કિંમત તે પ્રોજેક્ટના લાભોની તુલનામાં ઘણી ઓછી હશે.

3.8 નિક્ષેપ, પુનઃસ્થાપન અને વિશ્વાસ

ખેડૂતો, જમીનદારો અને આજીવિકાના એક મહત્વપૂર્ણ સ્ત્રોત માટે જમીન એક મૂલ્યવાન સાધન છે. વિકાસ કામો હાથ ધરવા માટે જમીન મૂળભૂત જરૂરિયાત છે. પરંતુ આવી પ્રવૃત્તિઓ માટે જમીન સંપાદન સાથે, સ્થાનિક સમુદાયોને તેમની જમીનથી આર્થિક, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક વિક્ષેપ તરફ દોરી જાય છે. જો કે, કોઈપણ પ્રોજેક્ટમાં પુનર્પ્રાપ્તિની પ્રક્રિયા હંમેશા અસરગ્રસ્ત લોકોના દુઃખ અને આનંદ સાથે સંકળાયેલી હોય છે કારણ કે તે બંને ફાયદા અને નુકસાનનો ભોગ બને છે. જો કે, હાલના કિસ્સામાં સૂચિત જમીન સંપાદનને લીધે અહીં એક પણ વ્યક્તિનું વિસ્થાપન થવું જરૂરી નથી.

જમીન, ઘર અને અન્ય માળખાઓના નુકસાનને લીધે રોડના વિકાસ દ્વારા અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિઓ માટે રોકડની મુદતમાં પૂરવણી પૂરતું નથી કારણ કે જમીનના માલિકો આ જમીન અને પેઢીઓ પર નિવાસસ્થાન સાથે સંવેદનશીલ રીતે જોડાયેલા છે અને આ જમીનથી જ તેમની બધી જ આજીવિકાને પહોંચી વળ્યા છે. કારણ કે પુનર્પ્રાપ્તિ લોકોના જીવન, વ્યવસાયો, આવાસની પરિસ્થિતિઓ, જીવનશૈલી, સામાજિક સંબંધો અને સામાજિક સપોર્ટ સિસ્ટમ્સના તમામ મુખ્ય નિર્ણયોને અસર કરે છે, તેથી, પુનર્વસન અને પુનઃસ્થાપન (R&R) પ્રોજેક્ટ અસરગ્રસ્ત કુટુંબોની યોજના સંબંધિત રાજ્ય સરકાર, જીલ્લા વહીવટ અને અસરગ્રસ્ત કુટુંબોના પ્રતિનિધિઓ અને વિસ્તારના અન્ય હિસ્સેદારો સાથે જોડાણમાં બનાવવી જોઈએ. સૂચવેલ ઘટકો આર માં સમાવવામાં આવશે:

એ) વળતર

- જમીન સંપાદન અધિનિયમ, 2013 માં ફેર વળતર અને પારદર્શિતાના અધિકાર મુજબ વળતર પૂરું પાડવું

બી) શારીરિક પુનર્વસન

- સૂચિત પ્રોજેક્ટ દ્વારા કોઈ એકપણ વ્યક્તિ વિસ્થાપિત થઈ રહ્યો નથી, તેથી ભૌતિક પુનઃસ્થાપનની કોઈ આવશ્યકતા નથી.

સી) આર્થિક પુનર્વસન

- કૃષિ / બાગાયત પ્રવૃત્તિઓ અને બિન-કૃષિ આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ વગેરે માટે સહાય પૂરી પાડવા.
- એક્ટ અનુસાર સોલાટીયમ ચાર્જ.

ડી) તાલીમ

- ઉદ્યોગસાહસિક કુશળતા વિકસાવવા માટે વ્યવસાયિક તાલીમ.
- નાણાકીય વ્યવસ્થાપન વિશે શિક્ષિત અસરગ્રસ્ત પ્રોજેક્ટ વિસ્તારમાં નાણાકીય સાક્ષરતા તાલીમ.

જમીન ધારકો તેમની જમીન ગુમાવતા હોવા છતાં, આ જમીનથી પેઢીઓ પર લાગણીસભર રીતે જોડાયેલા છે અને આ જમીનથી જ તેમની બધી જ આજીવિકાને સંતોષે છે. તેઓએ ઘણી ચિંતાઓ, શંકા અને સમસ્યાઓ વ્યક્ત કરી છે, જે જાહેર સુનાવણીમાં પણ ઉઠાવવામાં આવી હતી. તેથી, પુનર્વસન અને પુનર્નિર્માણ યોજનાને લોકોની જરૂરિયાતો અને નિંદાને ધ્યાનમાં લઈને વિકસાવવી જોઈએ. નહિતર, સમુદાયોને આર્થિક અને સામાજિક વિકલાંગતા આપ્યા વિના પુનર્વસવાટથી તેમના અસ્તિત્વ માટે જોખમ ઊભું થઈ શકે છે.

સોશિયલ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ રિપોર્ટમાંથી પસાર થયા પછી, જાહેર ક્ષેત્રની સુનાવણી અને હિસ્સેદારો દ્વારા રજૂ કરાયેલા રજૂઆત દરમિયાન વ્યક્ત કરેલ વિસ્તાર અને જાહેર જનતાના સામાજિક પ્રોફાઇલ, નિષ્ણાત જૂથે નીચેના અવલોકનો અને ભલામણો કર્યા છે:

- લોકો પ્રોજેક્ટની કામગીરી માટે તેમની જમીન આપવા તૈયાર છે, જો કે તેઓ ને તેમના નુકસાન માટે પૂરતા પ્રમાણમાં વળતર આપવામાં આવે છે. હકીકતમાં, તે એક અસ્પષ્ટ પરિસ્થિતિ છે જ્યારે બાકીની જમીન આપવા માટે લોકો આતુર હોય છે અને પ્રોજેક્ટ અધિકારીઓ અનિચ્છા હોય છે અને તેમની આવશ્યકતાઓને ઓછામાં ઓછી રાખવા માટે પ્રતિબદ્ધ છે.
- તે પર્યટન વિકાસને વેગ આપશે અને વધુ પ્રવાસીઓ સ્થાનિક સમુદાયો માટે સારી આર્થિક તકોમાં અનુવાદ કરશે.
- સંપાદન માટે પ્રસ્તાવિત ખાનગી જમીનનો જથ્થો એકદમ ન્યૂનતમ છે અને તે ટાળી શકાશે નહીં કારણ કે તેનો ઉપયોગ મોસમી કૃષિ પ્રવૃત્તિ માટે કરવામાં આવશે ફક્ત તમામ સિઝન દરમિયાન કોઈ અન્ય પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવી નથી. બાકીની જમીન સંપાદિત કરવા માટેની વ્યાપારી પ્રવૃત્તિઓના સંબંધમાં, નોંધ્યું છે કે સંપાદન એ વ્યાપારી પ્રવૃત્તિઓ માટે મહત્ત્વપૂર્ણ નથી, અને તેથી સંપાદન તેના પર મોટી અસર કરશે નહીં.
- કોઈ પણ અસરગ્રસ્ત કુટુંબ વિસ્થાપિત કરવામાં આવશે નહીં. પુનર્વસન અને પુનઃસ્થાપન જમીન સંપાદન પર મોટી સમસ્યા ઊભી કરી શકશે નહીં.
- આરએન્ડઆર અને સિમ પ્લાન તમામ આવશ્યક શમન અને સુધારણાત્મક પગલાંને સમાવિષ્ટ કરે છે અને પબ્લિક પરામર્શ દરમિયાન ઉભા કરવામાં આવેલા પીએફની ચિંતાઓને પર્યાપ્ત રીતે સંબોધિત કરે છે. એવી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે સૂચવેલ શમન અને આર એન્ડ આર યોજનાઓ સમુદાયોને સીધો લાભ કરશે અને ભવિષ્યની પેઢીઓ માટે ટકાઉ હોય તેવી બહેતર કનેક્ટિવિટી અને આજીવિકા તકો પ્રદાન કરવામાં મદદ કરશે.
- નાગવા બીચ પર પ્રવાસી આગમનની ટોચની સીઝન દરમિયાન આ પ્રોજેક્ટ ટ્રાફિક ભીડ માટેનું સોલ્યુશન પૂરું પાડે છે.

પ્રસ્તાવિત જૂથને સૂચિત પ્રોજેક્ટની ભલામણ કરવામાં કોઈ ખચકાટ નથી, કારણ કે જાહેર હિતોના પરિબળોને પરિપૂર્ણ કરવા ઉપરાંત, તેના સંભવિત લાભો સામાજિક ખર્ચ અને પ્રતિકૂળ સામાજિક અસરો કરતા વધારે હશે. તેથી એક્સપર્ટ ગ્રૂપ ભારપૂર્વક આગ્રહ રાખે છે કે આ પ્રોજેક્ટ વધુ વિલંબ વિના હાથ ધરવામાં આવશે અને જમીન સંપાદનની પ્રક્રિયા વહેલા જ શરૂ કરવામાં આવશે.